

Iz delavskih krogov. Štrajk železničarjev.

ŽELEZNIČARJI NEČEJO RAZVAŽATI IZDELKE, KI NI SO BILI IZDELANI PO UNIJSKIH DELAVCIH.

Promet na strani progi McKeesport železnice ustavljen v prid delavcev Sheet & Tin Plate Co.

ŠTRAJK DELAVCEV IMENOVANE DRUŽBE.

Pittsburg, Pa., 14. julija. Na strani progi McKeesport železnice po kateri se izvažajo običajno izdelki tovarna American Sheet & Tin Plate Co., ktere delavci, kakor znano štrajkajo, ker družba neče več priznavati njihove organizacije, so pričeli tudi štrajkati, kajti sklenili so, da na bodo razvažali blago, koje ni izdelano po unijskih delavcih. Štrajkarji hočejo na ta način pomagati svojim tovarišem pri imenovanju družbi. Družba je pa v ostale tudi sama provzročila štrajk, ker je nekoli delavcev brez pravega povoda odalovila.

New Castle, Pa., 14. julija. Uradniki Green Tin Plat trdijo, da so tekom minole noči dovedli v imenovano tovarno 25 skabov, toda štrajkarske straže izjavljajo, da o tem niso nikesar opazile. Družba je nadalje naprosila mayorja, naj najame trideset posebnih policajev, kteri bodo stražili mesto. Mayor je najel le 10 policajev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Mr. A. Bombač, So. Lorain, Ohio. Glede Vaše zmedene zadeve Vam za sedaj naslanjamo, da se bude v kratkem vse pojasnilo. Do tedaj pa potrpite, ker veste, kje je bilo naloženo to in kje je bilo naloženo ono.

I. GOSAR, PITTSBURG, PENN. Tudi Vi morate za danes potrpeti, toda te dni pričemo v zabavo naših rojakov objavljati izvlečke iz aktov raznih avstrijskih sodišč, ktera so se bavila z Vami, kar bo do precej zanimivo. Pristavili bomo tudi razne odlomke iz Vaše ameriške "zgodovine", tako, da bodete Vi zajedno s "cajtenico" zadovoljni, dočim bude to služilo našim rojakom v poduk in ravnanje. Samo malo potrpite!

Parnik se potopil.

Sault Ste. Marie, 14. julija. Na jezuru Superior sta zadela skupaj jednena parnika Isaac M. Coott in John B. Cowle in sicer pri Whitefish Point. Parnik John B. Cowle se je takoj potopil v 50 vozlov globoki vodi. S parnikom zajedno se je potopilo tudi 14 mornarjev. Parnik Isaac M. Coott je izdatno poškodovan, toda zamogel se je srečno vrniti v luko. Parnik John B. Cowle je bil 445 čevljev dolg in je bil last Cowle Transport Company iz Clevelanda, Ohio.

Denarje v staro domovino

polijamo:

na \$ 30.00	50 krun.
na 20.00	100 krun.
na 10.00	200 krun.
na 5.00	400 krun.
na 2.50	800 krun.
na 1.25	1600 krun.

Poljarina je viteta pri teh svetkih. Doma se nakazuje svota popolnoma isplajajo brez vinarja odhoda. Nale denarne polijavne imajo e. kr. poštni kranilni urad v II. do 12. dne. Denarje nam poslati je najlažje, neje do 10.00 v got. ali v prepovedani ali registrirani pisni, vsej menje po Danville Postol Money Order ali po New York Draft. FRANK SAHNER CO., 20 Cortlandt St., New York, N. Y. 4200 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Nevesta že imela soproga in hčer.

ZAKONSKE SPONE PRESENEČENEGA JE LOČILO SODIŠČE. "PRVI" SE JE PUSTIL LOČITI OD RABIJA.

Njen "drugi" je zvedel v medenih tednih, da je bila njegova ženica že poročena.

SLAB SPOMIN.

Vesela žaloigra, ki bo gotovo imela še posledice, se je končala včeraj pred tuk. vrhovnim sodiščem na ta način, da je sodnik Erlangen ločil spono, ki so vezale na Wendover Ave. in 172 ulici v New Yorku stannjočega Louisa Minnemana na njegovo soprogo.

Sedaj zopet prosti Minnemana se je spoznal s svojo ženo, ki se je takrat imenovala Miss Blume Cohen, meseca aprila lanskega leta. Ker je bil vdovec in si zopet želel tovarišice, jo je zasnubil in čez štirinajst dni je bila poroka. Ko je bil parček še v medenih tednih, je vstavil Minnemana, ki je bil na potu k svojemu sinu, neki tujec, ki se je imenoval Anderson. Ta mu je povedal, da je bila njegova boljša polovica že enkrat omožena z nekim gotovim Max Shimonskijem in ima odraslo hčer.

Presenečeni mož je najprvo poiskal svojo pastorko, o kateri do tedaj ni nikesar vedel, in deklica mu je vse potrdila, kar je povedal Anderson. Na šte. 123 Forsyth St., je našel pravega soproga svoje žene. Ko je domov prišel, povedal Minnemana ženi, kaj je izvedel, je rekla hladnokrvno: "No, potem jaz nimam pri tebi nič več opraviti." In pobrala je svoja šila in kopita ter neznanu kam odšla.

Ker Minnemana ni potem nič več slišal od svoje žene, je tožil na anuliranje zakona. Obravnava je bila jako zanimiva. Kot glavna priča poklicani prvi soprog se nikakor ni hotel spominjati, kje je bila poroka. Ko ga je sodnik ostro prijel, je priznal, da mu je obljubil tožnik \$10 za pričevanje, a denarja še ni dobil. Šele ko mu je sodnik zagrozil z zapornom, se mu je spomin nekoliko osvežil in je priznal, da je peljal Blume Cohen v Mount Vernon pred poročni oltar. Nadalje pa je pristavil, da ni več njegova žena, ker ju je neki rabi razporočil.

Ona je odgovorila v svojem odgovoru na tožbo, da je, ker več let ni nikesar vedela o svojem prvem možu, mislila, da je že mrtev.

Ljubimec Elsie Sigel najden.

Pe dolgem, napornem delovanju detektivov iz policijskega glavnega stana v New Yorku se je sedaj vendar posrečilo najti belega ljubimca umorjene Elsie Sigel. Takoj po odkritju umora so naznanile dve teti nekemu zastopniku Hearstovih časnikov, da je imela nesrečna Elsie Sigel nekoga belega častilca, kteremu pa je dala "korbeo". Mladi mož je izgubil in so ga včeraj izsledili; piše se Philipp Miller, je sin nekoga sedaj z rodbino v Evropi bivajočega žurnalista in služi na zapadu pri vojaki. Ko mu je Elsie rekla, da se ne bude nikdar omožila, ampak celo življenje delovala med Kitajci kot misijonarka, se je dal zaljubljeni mladenič vpisati k vojakom. Kasneje je pisal umorjeni, da ga bude njegov oče oprostil iz vojaške suknje, če ga hoče za moža, in res so že bili storjeni koraki, da bi se ga odpustilo od vojakov. Politeja sedaj meni, da je to zvedel kitajski častilec Sigeljove in jo radi tega vsled ljubosumnosti umoril.

Profesor Ferguson iz Columbia vseučilišta, ki je kemično preiskoval drob Sigeljove, je včeraj obiskal konerjara Harburgerja, kteremu je rekel, da bo izročil okrožnemu odvetniku svoje poročilo. Kaj isto vsebuje, nenejkar ni hotel povedati, toda iz gotovih virov se čuje, da ni našel nikakega sledu strupa v želodcu mrtve.

Štrajk Japoncev na Hawaiijskem otočju.

Z NJIMI SE RAVNA PO AMERISKEM NAČINU IN ONI, KI SO VETRAJNI, MORAJO V JEČE.

Štrajkarski nemiri so na dnevnem redu in te velja tudi o aretacijah.

SODNE PREPOVEDI.

Honolulu, Hawaii, 14. julija. Na sladkornem nasadu Waimanalo so sedaj nemiri štrajkujočih japonskih kulijev na dnevnem redu in tako so včeraj ponovno aretovali osemnajst Japoncev, ktere so dovedli v zapore

Južne republike. Bolivia in Argentina.

ARGENTINSKI POSLANIK V LA PAZU, BOLIVIA, JE OSTAVIL SVOJE MESTO IN SE VRNE DOMOV.

Poslanikova žena je morala pred množico bežati v vojašnico na varno.

PROTI PERU.

Buenos Ayres, Argentina, 14. julija. Poslanik republike Argentine señor Fonseca, brzojavlja iz La Paz,

lji z argentinsko razsodbo glede spornega ozemlja na meji med Bolivijo in Peru. Dotično ozemlje, ktero je sedaj po Argentini prisojeno republiku Peru, baje nikdar ni bilo peruansko.

Ljudstvo pričakuje, da pride v kratkem do vojne in vsled tega je pričelo v naglici nakupovati provizant in druge potrebšline, kajti v slučajni vojne, bude dovoz blaga iz inozemstva, ki se zamora vršiti le preko Argentine in Peru, onemogočen. Peruvanci so že pričeli ostavljati Bolivijo in kedor hoče odpotovati, mu plača peruvska vlada potne stroške.

Lima, Peru, 14. julija. Včeraj popoldne se je tukaj vršila posebna seja peruvskega kabineta in tem povodom se je sklenilo, da se pošlje bolivijski vladi strog protest proti napadam na peruvska poslaništvo v La Paz in na lastnino peruvskih državljanov, kteri bivajo v Boliviji.

Revolucija v Perziji. Vspehi nacijonalistov.

NACIJONALISTI SO PRIŠLI S SVOJIMI ČETAMI V PERZIJSKO GLAVNO MESTO TEHERAN.

Pričakovati je, da bude sedanjí šah v kratkem bežal iz svoje rezidence.

ULIČNI BOJI.

Teheran, Perzija, 14. julija. Čete nacijonalistov ali revolucionarjev so prišle včeraj rano zjutraj ob jedni in isti uri skozi tri mestna vrata

Iz Avstro-Ogrske. Za avstrijske dezertarje.

AVSTRILJSKA VLADA JE NAROČILA SVOJIM KONZULATOM, NAJ SKRBE ZA DEZERTARJE.

Maloruski dijak Sičinski, ki je ustrelil gališkega namestnika, je pomilošen.

V DOSMRTNO JEČO.

Dunaj, 15. julija. Avstrijska vlada je naročila vsem svojim konzulatom v inozemstvu, naj na vsa vprašanja od strani v inozemstvu se mudečih avstrijskih dezertarjev dajejo slednjim vse potrebne informacije glede amnestije, koje je cesar Fran Josip izdal povodom svoje šestdesetletnice vladanja.

Dunaj, 15. julija. Cesar je pomiloštil maloruskega dijaka Sičinskega, kteri je lani ustrelil gališkega namestnika grofa Potočkega, v dosmrtno ječo. Kakor znano, ga je sodišče obsodilo v smrt na vešalih. Vdova pokojnega namestnika je sama prošila za pomiloščenje morilca njenega moža.

"Zeit" poroča iz Monakovega govornice, da bo tamošnjí nuncij P. Andrej Frühwirth, rojen Stajere, imenovan novembra t. l. za nuncija na Dunaju.

ljudi, kteri nosijo rudeča znamenja, in ki radostno občujejo z revolucionarnimi četami.

Blizo angleškega poslaništva je prišlo včeraj zjutraj do streljanja, ktero pa ni trajalo dolgo časa. Nacijonalisti so imeli pri tem le majhne zgube.

Osrednji urad perzijskih brzojavov je že v rokah nacijonalistov. Indo-evropska zveza, ktera vodi v London, še deluje, toda zelo težavno, kajti mnogo žic je potrganih. Pred brzojavnim uradom na trgu, se bojujejo rojalisti in nacijonalisti. Slišati je skoraj neprestano streljanje.

Vodje nacijonalistov so poslali ruskemu in angleškemu poslaniku pismeno naznanilo, da jamčijo za varnost življenja in imetja inozemcev. Temu pismu so tudi pristavili, da od šaha ne bodo zahtevali nič drugega, nego podelitev ustave. Vodje so tudi sklicali poslanice, da se zamore takoj pričeti zasedanje parlamenta.

Ko so prišli nacijonalisti v mesto, so pri tem zgubili le jednega samega moža. Tudi rojalisti niso imeli velikih izgub, kajti upirali so se le kozaki.

Tifis, Rusija, 14. julija. Iz Teherana se javlja, da so arabski jezdeci, ki so tvorili šahovo osebno stražo, prestopili k četam nacijonalistov. Nadalje se je pričelo v Rusiji agitirati za bojko proti ruskim trgovcem, kteri poslujejo v Perziji.

Petrograd, 14. julija. Ministerstvo inostranih del dosedaj o dogodkih v Perziji še ni dobilo nikakega obvestila, kajti dosedaj je le ruski konzul iz Ispahana poročal nekoliko o tamošnjih dogodkih. Vse vesti, ktere so dole semkaj, so prišle neuradoma preko Londona. Konzul poroča iz Ispahana jednostavno, da so nacijonalisti prišli v Teheran in da se je v Ispahanu takoj, potem, ko je prišla v mesto tozadavna vest, streljalo v pozdrav vspehu nacijonalistov. Ruske čete, ktere so na potu v Teheran, bodo le tedaj nadaljevale svojo pot, ako bude tako ruski poslanik v Teheranu zahteval. Ako bo de bežal šah v rusko ali angleško poslaništvo, bude to tolmadži tako, da je odstopil.

Smrtonosen bučelin pik.

Mason City, Iowa, 14. julija. Ko je sedela Mrs. Mary J. Buekova iz Garrisona na verandi svoje hiše, je je pčila bučela na desno seneo. Gospa je takoj prišla kričati na pomoč in njeni vnučbenici so jo morali odnesti v hišo. Pozvali so takoj zdravnika, toda predno je prišel k njej, je bila že mrtva. Potem, ko jo je bučela pčila, je živila le še dvajset minut. Zdravnikom dosedaj še ni poznani nijeden slučaj, v kterem bi bučelin pik tako grozno in hitro deloval.

SLIKE IZ TEHERANA,

glavnega mesta Perzije.

1. Atak Adž, šahova palača v Teheranu.
2. Višja šola v Teheranu.
3. Šah Mohamed Ali.
4. Salar ed Dowle, šahov brat in vodja revolucionarjev.
5. Polkovnik Vladimir Platonovič Ljahov, vojaški guvernir v Teheranu.

Nesreča z avtomobilom.

Middletown, N. Y., 14. julija. Blizo Bloomingburga se je pripetila nesreča z avtomobilom, pri kateri je bila Mrs. Sylvester M. Ronkova ubita. Avtomobil, v kterem je bila z raznimi sorodniki, je z vso silo zavozil v stebre nekoga železniškega mostu, tako, da so vsi ljudje odleteli iz avtomobila. Ostalim se ni nič žalega pripetilo, le Ronkova je zadobila take poškodbe, da je kmalo nato umrla.

Iglo iskraljalo.

Winsted, Colo., 14. julija. Pred petimi leti je požrla Lena Schmidt iz Naugatuka več col dolgo iglo, ktero je držala med zobmi. Iglo takrat niso mogli dobiti. Deklica je odrasla in se omožila. Početkom poletja je čutila velike bolečine v prsih in je začela krvavo pljuvati. Pred nekaj dnevi jo je zopet napadla kašelj in pri tem je iskraljalo še vso zarjavelo iglo.

SLOVENCI IN SLOVENKE, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENESNI SLOVENSKE DNEVNIK!

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
letno za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leto 4.50
pol leta 2.50
četrt leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venzmi nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
odstajajo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivalnice naznani, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
zov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

"Pomanjkanje delavcev"

Iz Pittsburga prihaja poročilo, da bodo v kratkem pričeli delati pri dva tisoč peceh za izdelovanje koka. V par tisoč peceh se namreč že dela, toda samo v okraju Connellsville bi se lahko pričelo z delom še v dvatisočih pecah, ako bi podjetniki imeli na razpolago več delavcev, kateri bi znali opravljati to delo. Ko je nastala kriza, se je namreč vrnilo deset tisoč delavcev, kateri so bili zaposleni pri tej obrti, v Evropo. Dva tisoč in petsto teh delavcev se je med tem zapustilo v Ameriko in nekoliko parnikov, ki so nakrenani s temi delavci, je sedaj na poti iz Evrope v Ameriko.

To poročilo je samoposebi sicer lepo in ugodno, vendar se nam pa dozdeva dokaj čudno. Znano je namreč, da je pri nas v Ameriki še na tisoče ljudi, ki "trampajo" po deželi in si iščejo dela. Tudi časopise je dan za dnevom polno oglasov delavcev, kateri se ponujajo v delo le za hrano in stanovanje. In kljub temu pišejo in poročajo lastniki kokove obrti, da jim primanjkuje delavcev, tako, da ne morejo delati v vseh svojih številnih pecah.

Vse to se nam pa takoj zjasni, ako pomislimo, da lastniki te obrti svojim delavcem plačujejo plačo, za kakoršnja domačini in tudi oni naseljenici, ki so že nekaj časa v deželi, na nikak način nečejo delati. Delavci, ki so zaposleni pri izdelovanju koka, žive tako, da se njih življenje sploh ne more imenovati življenje. Oni dobivajo najslabšo plačo med vsemi delavci v Ameriki in poleg tega morajo najdalj časa delati, dočim žive v razmerah, ktere so vse, samo ne človeške.

Take delavske pogoje pa Američani in oni naseljenici, kateri so saj nekoliko priučeni človeškemu življenju, ne morejo sprejeti, kajti oni bi raje lakote umrli, nego da bi dalj časa delali pod takimi pogoji. Ako pa se sprejmejo to delo, potem prično takoj splošno misli na to, kako bi se rešili dela, ki je pravo peklo. Od takih delavcev pa lastniki kokove industrije nimajo nikakih koristi. Oni si namreč žele delavcev, kateri delajo trajno in ki ne prominjajo svoje delo vsaki teden. Oni si žele delavcev, kateri so zadovoljni z delavskimi pogoji in socialnimi razmerami, kakoršnje jim nudijo okraji, v katerih se izdeluje kok. Oni hočejo imeti take delavce, ki ne mislijo na organizacije in štrajke, ki ne zahtevajo odškodnine, ako pri delu ponesrečijo, ki se ne morejo braniti, ker ne poznajo niti jezika, niti naprav naše republike, ako se jih vara in mori. Skratka, podjetniki rabijo ljudi, ki so sužnji, ne pa delavci — in take ljudi dobijo v kmetstvih pokrajinah onih dežel Evrope, ktere so najbolj zaostale. Tam dobe še ljudi, kateri so z vsem zadovoljni, ljudi, ki žive takorekoč od ničesar in v blatu — to so ljudje, kakoršnje si žele podjetniki kokove obrti.

Vesled tega trebajo sedaj v svet, da jim manjka deset tisoč delavcev in da se v dvatisoč pecah vesled pomanjkanja delavcev ne more pričeti z delom.

Taka poročila o pomanjkanju delavcev imajo pa še drugo stran. Poročila se ne tiskajo le v domačem časopisu, temveč tudi v Evropi, in sicer v vseh mogočih in nemogočih jezikih. Kakor Amerika, tako ima tudi Evropa svojo krizo, ktera je že

desetkrat hušja, kakor v Ameriki. V Evropi je na stotisoče ljudi brez dela in vsi ti žele kaj zaslužiti, samo da zamorejo preživljati svoje žene in otroke. Ti ljudje čitajo potem, da mora v Pennsilvaniji počivati delo v tisočih kovinskih pecah, ker podjetniki nikakor niso v stanu dobiti potrebnih delavcev. Nada po zaslužku jim prične svetiti, kajti v Ameriki se jim nudi vse ono, kar jim siromašna evropska domovina ne more nuditi. Potem prodajo one borne predmete, ktere imajo in tako dobijo toliko denarja, da zamorejo potovati preko oceana v Ameriko. Mož se poda na pot in ostavi rodbino doma, ali pa, kar je še slabše, pride sem z rodbino. Na Ellis Islandu ga vprašajo, ima li \$25 poleg železnikega voznjega listka. To je pa tolika svota, kakoršnje na milijone ljudi v Evropi uidejo v svojem življenju ni imelo in tako je tudi naseljenec, ki prihaja z namenom dobiti delo pri izdelovanju koka, nima. Posledica temu je, da ga pošljejo nazaj, nakar pride v svojo domovino brez vsega imetja, kar pomenja zanj čestokrat udarec, od ktere ga ne more potem nikdar več okrevati.

Toda vse to ne bode pomagalo, kajti ljudje bodo prihajali v Ameriko v vedno večjem številu — in v vedno večjem številu bodo deportirani.

Korporacije.

Velike ameriške korporacije in njihovi zastopniki na Wall St. v New Yorku so sprejeli poročilo, vesled ktere se zniža davek na dividende od dveh na jeden odstotek, nekako hladno na znanje. To je pa tudi samoumevno, kajti na davek se takoj od početka nadalje ni nihče oziral in mesto dveh odstotkov bi radi plačevali tudi po tri odstotke, ne da bi pri tem kedo kaj protestiral, ako bi se pri tem odstranilo ono, s čemur se oni na nikak način ne morejo strinjati: pravico, vesled ktere se zamore pristojna oblast na podlagi kajnj te ali one korporacije prepričati o njenih prihodkih in izdatkih.

Za vsako korporacijo v Ameriki ni večje nepravilice, nego polagati račune in povedati, kje ostane oni denar, potem, ko pride v njihove blagajne. Toda baš oni ljudje, ki bodo morali potem plačevati večji del tega davka, ali davka na dividende, morajo pa želiti, da se doseže točka, na podlagi ktere jim bode vedno omogočeno prepričati se o stanju korporacije, pri kateri so naložili svoj denar s tem, da so kupili delnice. To pa zamorejo doseči le potom zakona, ki določa, da zamore pristojna oblast pregledati račune in knjige korporacije, kar je članom korporacije naravno skrajno neljubo. Ta določba je toraj zelo ugodna za delničarje, kajti čestokrat se pripeti, da je korporacija ne podlagi oblastvenega pregledanja knjig prisiljena izplačati večje dividende, kakor jih je prvotno hotela. Ako bi ne bilo tega zakona, potem bi si člani korporacije dajali velikanse plače, tako, da bi vsi dobički ostali skoraj izključno le v njihovih žepih, dočim bi delničarji dobili le malenkostne dividende.

Mnogo korporacij se ustanovi na tje način, da ustanovitelji obdržne nekaj nad polovico delnic, dočim ostalo polovico prodajo. Kupci, ki so večinih, nima nepremišljenosti, izroče na tje način korporaciji potrebno prometne glavnic, dočim pri vsem tem nimajo ničesar ukazovati, kajti vodje korporacije, ki imajo večino delnic, pri vsakem zborovanju sklenejo ono, kar se jim poljubi in tako naravno razpolagajo tudi s prebitkom, kakor se jim poljubi — naravno, nikdar v svojo škodo.

Vsled novega davka na dividende lode pa tudi ranjnjini, oziroma takozvani malim delničarjem omogočeno protestovati proti sklepom umetne večine: oni zamorejo pri pristojni oblasti vsaki čas vložiti pritožbo vesled nepravilne razdelitve dobičkov. Samoumevno je tudi, da bodo njihove pritožbe vedno uslišane, ker inače bi novi zakon sploh ne bil ustanovljen.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J. v Conemaugh, Pa., se naznanja, da imamo dne 18. julija glavno sejo, pri kateri se bo volil nov odbor. Toraj naj se vsaki član udeleži te seje in vsak naj malo premisli, kaj bode volil, da ne bo potem govoril čer odbor, kakšnega da smo izvolili, kakor se je že večkrat pripetilo. — Toraj pozor!

Spoštovanjem
Ivan Potokar, tajnik.
(15-16-7)

POZOR!

Kdor želi dobro služkujo za saloon ali hišno delo, naj se zaupno obrne na:
Fannie Vrtačnik,
427 Ferry St., Kansas City, Kansas.
(15-19-7)

Tepen nabiralec skabov.

Wheeling, W. Va., Julija. Wm. Fagan, baje bivši član Amalgamated Association of Iron, Steel & Tin Workers, je bil tukaj strašno stopen, ker je nabiral skabe za tovarne, v katerih štrajkajo delavci. Neki policaj, ki je prihitel Faganu na pomoč, je tudi odnesel lepo številce mastnih batin, ktere so mu namazali razkačeni delavci.

Kje je moj mož ANTON WEBER?

Doma je iz Bebnegopolja in sedaj je nekje v Zjedinjenih državah. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi blagovoli naznani, za kar mu bodem zelo hvaležna. — Ivana Weber, Babno-polje št. 66, pošta Stritrg pri Raketu, Kranjsko, Austria.
(15-17-7)

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

S steklenico
PAIN-EXPELLERJA
odpodi bolečine.
To sredstvo nima para. Nič ne olajša tako hitro in trajno revmatizem, nevralgijo, zvinjenja itd.
Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.
Pazite na varstveno znamko s sidrom.

Pred 100 leti.

(Nadaljevanje.)
VII.

V kakih skrbel so bili Francozi, priča naslednje dejstvo: Valed vojne je 15. maja 1909 prenehala izhajati "die vereinigte Edel von Kleinmayr'sche und Eger'sche Laibacher Zeitung" in se je oživila šele z 2. avgustom. Takrat so listi tako krotko in ponižno pisali, a vendar je bila "Laibacher Zeitung" dne 11. septembra — zaplenjena.

Med iztirjavanjem vojne kontribucije se je v Ljubljani zgodilo več omembe vrednih dogodkov. Dne 6. septembra so vse avstrijske topove in puške, kar jih je bilo ostalo v Ljubljani, prepeljali v Celovec in isti dan sta odpotala na Francosko general Moitelle in major Lefebvre, ki sta bila kot zapovednika avstrijske posadke v Ljubljani 21. maja sramotno kapitulirala. Dne 13. avgusta so morali francoski izprazniti svoj samostan, v katerem se je nastanilo vojaštvo, dočim so na samostanskem vrtu napravili hleve za francosko kavalerijo. Dne 20. septembra po noči so francoski financarji preiskali vsa ljubljanska trgovska skladišča in konfiscirali, kar so dobili angleškega blaga; dne 4. oktobra so Francozi odpeljali z Grada na Italijansko "auch die ständischen Kanonen, welche wir zu behalten hoffen", in 7. oktobra je bil izdan ukaz, da mora biti do 4. ure popoldne izpraznjeno semenišče in iz škočije odstranjena škotijska pisarna.

Silni pritisk, s katerim so Francozi izterjali vojno kontribucijo, je posebno na kmetih raztogotil vse kroge. Takratno kmetstvo ljudstvo je imelo pasje življenje. Drla je kmetična država, drla ga je cerkev, drl ga je graščak — če je hotel živeti, je moral razbojnikovati. Ko je bilo treba plačati vojno kontribucijo, ki pa so jo Francozi jako pravilno razdelili na posamezne osebe, tedaj mu je bilo obupati in z veseljem je začel revolucijo zoper Francoze.

Naštevati so kmete graščaki in duhovniki, ki so trdno upali, da začne v najkrajšem času zopet vojna in da se tedaj Francozi ne bodo mogli vzdržati na Kranjskem. Vzpodbodeli jih je tudi izgled Tirolevc, ki so bili prav tedaj tretjič pognali sovražnike iz dežele.

Revolucija na Kranjskem se je začela na Dolenjskem in na Notranjskem; seveda je bila nerodno in nepremišljeno uprizorjena in je vesled tega vzela žalosten konec.

Prvi so se dvignili Kočevci. 600 kmetov se je zbralo 10. septembra v Kočevju, a general Souchy jih je iz lepa ukrotil. Na Kočevskem in na Belokranjskem je ostal eden bataljon vojakov. Toda miru ni mogel vzdržati. V noči 8. oktobra se je začela na Kočevskem in Belokranjskem revolucija. V Poljanah so kmetje napadli francoske vojske, jih vjeli in odpeljali na Reko. Poljanci so hiteli napasti pošto, ki je peljala denar za francosko vojaštvo. Ubili so voditelja vojaškega spremstva, stotnika Chambellija in njegovega poročnika, ter pobrali denar. V Kostelu so kmetje, nabuhjanski od avstrijskega vojaštva, ki je stalo na hrvaški meji, napadli francoske vojske, jih vjeli in peljali v avstrijski tabor. Sploh so Poljanci in Kostelci igrali v tej revoluciji največjo ulogo. General Souchy je dobil vesled tega ukaz zažgati Poljane in Kostel in ustreliti vsakega, kogar bi zalotil obožronega. Poljane in Kostel so Francozi upelili. Toda ta "svarilni eksempl" ni dobi pomagal, kakor tudi ne pastirsko pismo škofa Kavčiča. Revolucija, ki pa je večkrat dobila znatnej razbojnikovanja, se je hitro razširila po Dolenjskem in Notranjskem in položaj je bil za Francoze jako neprijeten, ker je bilo v deželi le malo francoskega vojaštva. Francozi so mislili, da je angleški denar provzročil revolucijo, kar pa ni bilo resnično.

Vneli so se boji, ki so bili včasih prav krvavi. Pri Črnomlju je bila 12. oktobra prava bitka, kmetje so zmagnali in Francozi so se morali umakniti v Gradač. V Kočevju so bili kmetje napadli vojske in skoro vse pomorili. Komisarja Gasperinija so poljanski in kočevski kmetje napadli v kočevski graščini, ga pretepali in vlačili po ulicah in ga konečno ubili ter vrgli v neki jarek.

Dne 16. oktobra so kmetje celo napadli Novo mesto. Morda bi se jim bil njih namen posrečil, da niso preveč časa zamudili s tem, da so pregovarjali okroglega predstojnika, naj se jim postavi na čelu. V tem so se francoski vojski zbrali in potem lahko zmagnali. Kmetje so bili napadli stanovanje generala Zuechija in tam kradi; vojski so jih zasačili in jih

ROJAKOM.

Ako zasledujemo nekaj let semkaj življenje in delovanje našega slovenskega naroda širom Amerike, ali nove nam domovine, moramo z veseljem naglašati, da med mnogostevilnimi tukajšnjimi narodi tudi Slovenci napredujejo in sicer na vseh ohrta.

Skoro petina vseh slovenskih naseljenecv je dobro organizovana za slučaj podpore svojim sobratom po raznih Jednotah. Naš narod je, kakor znano, v obče spoštovan od Američanov kot marljivo, pridno in varno ljudstvo. Poleg tega imamo tudi po večjih naselbinah iz našega kroga pridne, marljive rudokope, rokodele, vrle trgovce in obrtnike, farmarje in visoke cerkvene dostojanstvenike ter može v političnih krogih od severa do juga, ter iztoka tja do zapada.

Dne 4. julija 1909, to je na praznik proglašenja neodvisnosti in predpraznik naših slovanskih blagovestnikov bratov sv. Cirila in Metoda, je pa bilježiti v zlato knjigo naše zgodovine. Kajti na ta dan doseglja je slovenska dobrobrnost in ideja za sveto narodno stvar svoj vrhunec napredka s tem, da se je ustanovila v metropoli Zjedinjenih držav, v New Yorku, prva podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pod št. 1.

Naši rojaki v stari domovini so že večkrat povdarjali, da smo ameriški Slovenci za vzgled onim sobratom, kar se tiče glede narodnih stvari in misli. Za spomenik naših nepozabnih narodnih žrtev Lunder in Adamič odposlalo se je od tukaj približno 5000 kron.

Prvo in že dolgo zaželjeno ter pričakovano podružnico družbe sv. Cirila in Metoda že imamo. Vsa čista zavednim newyorškim rojakom! Številno te podružnice znaša sedaj že 55 članov. Živela toraj slovenska narodna misel in zavest!

Namen teh vrstic naj pa bode, bodriti vse zavedne in druge rojake širom Amerike k skupnemu delovanju, da se brez izjeme vsi oklenemo in stopimo pod okrilje narodne naše zastave z geslom: "Mal položaj dar, domu na altar!"

Na stotine slovenskih naselbin štejeemo v Zjedinjenih državah. To nam daje pogum in misel do zmage in cilja! Slovenci in Slovenke! Vzdrinite se celokupno za narodno stvar!

Da pa še pojasnimo cenj. rojakom in rojakinjam širom Amerike pomen družbe sv. Cirila in Metoda na Slovenskem, naj bode omenjeno, da ta družba oskrbuje že celo vrsto let narodne šole na slovenskih mejah, kakor na Štajerskem, Koroškem, Primorskem in na Kranjskem. Revnim in drugim slovenskim otrokom daje produkt brezplačno v materinski, preskrbuje jih z obleko, knjigami in hranom in to vse na svoj lastni račun. Pomen te podpore je nepopisljiv ter velevažen. Družbena naloga je toraj plemenita in nje naloga sveta.

Cenjeni rojaki in rojakinje! Na podlagi tega apeliramo na tem mestu na Vašo narodno zavest in dobrobrnost za plemenito stvar! Priskočite nam v pomoč! Ustanovljajte v vsake večji ali manjši slovenski naselbini nove podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in sicer z malim prispevkom 50c na leto za člana. Kjer se zbere ali združi vsaj 12 novopripravljenih članov, oziroma njihovih ustanovitev novo podružnico goroznačenega imena.

Vzdravimo se, da nam bode to v čast in še večji ponos, našim zatiranim sobratom onkraj oceana pa v podporo. — Toraj: iz naroda za narod!

Z rodoljubnim slovenskim pozdravom za odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda št. 1 v New Yorku
Ivan Zupan, tajnik,
82 Cortlandt St., New York.

Opomba: Tozadevna pojasnila daje radevolje goroznačena podružnica, koji naj se izvolijo prijaviti tudi vse eventualno novonastanovljene druge podružnice.

Slovensko katoliško

podp. društvo

Za Zjedinjene države Severne Amerike.
Sedež: Forest City, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: ALOJZ ZAVERL, P. O. Box 874, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Wana.
T. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTER, 1143 E. 60th St., Cleveland, O.
Blagajnik: MARTIN MURIC, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

MARTIN GERČMAN, predsednik, Weir, Kans.
KAROL ZALAR, I. nadzorik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
FRANK KNAPFLIC, II. nadzorik, 908 Bradlock Avenue, Bradlock, Pa.
FRANK SUNK, III. nadzorik, 50 Mill St., Luzerne, Pa.

POBODNI IN PRIZIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kans.
JOŠIP PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 65, Willock, Pa.
IVAN TORNIC, II. porotnik, P. O. Box 622, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 888, Forest City, Pa.

Družtveno glasilo je "GLAS NARODA".

ZAHVALA.

Podpisani se iskreno zahvaljujem vsem sobratom od Kranjsko-slovenskega podpornega društva sv. Barbare v Forest City, Pa., kateri so mi darovali skupno \$160.62. Darovali so kakor sledi:

Postaja št. 48 v Cuddy, Pa., \$2.60.
Postaja št. 11 v Duryea, Pa., \$2.00.
Postaja št. 22 v Imperial, Pa., \$3.30.
Postaja št. 3 v Moon Run, Pa., \$10.00.
Postaja št. 50 v Burdine, Pa., \$1.51.
Postaja št. 44 v Franklin, Kansas, \$3.00.
Postaja št. 37 v Radly, Kan., \$2.75.
Postaja št. 49 v East Palestine, O., \$2.55.
Postaja št. 33 v Cleveland, Ohio, \$2.00.
Postaja št. 21 v Little Falls, N. Y., \$4.40.
Postaja št. 23 v Springfield, Ill., \$3.25.
Postaja št. 46 v Penn's Sta., Pa., \$1.50.
Postaja št. 47 v Frontenac, Kans., \$6.00.
Postaja št. 39 v Clarksville, Pa., \$2.70.
Postaja št. 30 v Eveleth, Minn., \$2.00.
Postaja št. 5 v Denning, Ark., \$2.25.
Postaja št. 38 v Charleston, W. Va., \$2.00.
Postaja št. 45 v Delagua, Colo., \$3.30.
Postaja št. 15 v Huntington, Ark., \$4.45.
Postaja št. 40 v Cumberland, Wyo., \$8.75.
Postaja št. 19 v Bridgeport, Ohio, \$1.20.
Postaja št. 35 v Ralphon, Pa., \$3.50.
Postaja št. 51 v Skidmore, Kans., \$6.00.
Postaja št. 41 v Mulberry, Kans., \$4.00.
Postaja št. 13 v East Mineral, Kan., \$5.40.
Postaja št. 42 v Winter Quarters, Utah, \$8.45.
Postaja št. 20 v Claridge, Pa., \$3.00.
Postaja št. 29 v Rock Springs, Wyo., \$3.50.
Postaja št. 24 v Sopris, Colo., \$4.25.
Postaja št. 9 v Weir City, Kansas, \$6.50.
Postaja št. 14 v Blocton, Ala., \$1.80.
Postaja št. 2 v Jenny Lind, Ark., \$2.50.
Postaja št. 18 v Fleming, Kansas, \$6.45.
Postaja št. 1 v Forest City, Pa., \$2.00.
Postaja št. 4 v Luzerne, Pa., \$2.00.
Postaja št. 7 v La Salle, Ill., \$3.00.
Postaja št. 16 v Willock, Pa., \$2.00.
Postaja št. 27 v Wale, Kans., \$7.20.
Postaja št. 52 v Aldridge, Mont., \$13.00.

Še enkrat srčna hvala vsem, kateri so mi pomagali.

Vaš sobrat
Alojzij Zupane,
Box 138, Imperial, Pa.

SVARILLO.

Tukaj objavim sliko moje abegle žene

Marije Colarich, roj. Vidrič, doma iz Dračevsasi na Dolenjskem, v ta namen, da se je bodo rojaki laglje varovali. Če kdo to žensko spozna, prosim ga, da mi naznani njen naslov, ne zato, da bi jo hotel nazaj imeti, temveč zato, da bi se ji mogel izogniti.

Objednem izjavim, da nisem v nobenem oziru odgovoren za to žensko in tudi ne plačnik, če bi ista napravila kakšne dolgove.

Martin Colarich,
1075 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
(12-19-7)

NAKLANILO.

Društvo Sree Isusovo odsjek broj 195 N. H. Z. v Memphisu, Tenn. — Predsednik: Juraj Kajfeš, 79 Poplar Ave.; tajnik: Mat. Raishel, 63 Poplar Ave.; računovodja: C. R. Unterweger, 639 N. 4th St.; blagajnik: Leopold Urbančič, 74 Adams Ave.; predsednik bolniškega odbora: C. R. Unterweger, 639 N. 4th St. — Člani tega društva so naprošeni, da prijavijo svoje sedanje naslove do prihodnje seje dne 18. julija.

Z odličnim spoštovanjem
C. R. Unterweger.
(12-15-7)

Kje sta moja prijatelja ALOJZIJ DOLINŠEK in JOSIP HRIBAR?

Prvi je doma iz vasi Podgora in drugi pa iz vasi Gaberje, fara sv. Trojica pri Mokronogu na Dolenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za naslov kojega izmed gornjih, naj mi blagovoli naznani, ali pa naj se sama javita. — Paul Hribar, Sweetwater, Wyo.
(12-15-7)

POZOR rojaki!

Kdor kupuje uredniški delo ali drugo služkujo, naj se priporoči na BERGANCE, WIDETICH & CO., 1622 Arapahoe St., Denver, Colorado.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

S steklenico
PAIN-EXPELLERJA
odpodi bolečine.
To sredstvo nima para. Nič ne olajša tako hitro in trajno revmatizem, nevralgijo, zvinjenja itd.
Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.
Pazite na varstveno znamko s sidrom.

Pred 100 leti.

(Nadaljevanje.)
VII.

V kakih skrbel so bili Francozi, priča naslednje dejstvo: Valed vojne je 15. maja 1909 prenehala izhajati "die vereinigte Edel von Kleinmayr'sche und Eger'sche Laibacher Zeitung" in se je oživila šele z 2. avgustom. Takrat so listi tako krotko in ponižno pisali, a vendar je bila "Laibacher Zeitung" dne 11. septembra — zaplenjena.

Med iztirjavanjem vojne kontribucije se je v Ljubljani zgodilo več omembe vrednih dogodkov. Dne 6. septembra so vse avstrijske topove in puške, kar jih je bilo ostalo v Ljubljani, prepeljali v Celovec in isti dan sta odpotala na Francosko general Moitelle in major Lefebvre, ki sta bila kot zapovednika avstrijske posadke v Ljubljani 21. maja sramotno kapitulirala. Dne 13. avgusta so morali francoski izprazniti svoj samostan, v katerem se je nastanilo vojaštvo, dočim so na samostanskem vrtu napravili hleve za francosko kavalerijo. Dne 20. septembra po noči so francoski financarji preiskali vsa ljubljanska trgovska skladišča in konfiscirali, kar so dobili angleškega blaga; dne 4. oktobra so Francozi odpeljali z Grada na Italijansko "auch die ständischen Kanonen, welche wir zu behalten hoffen", in 7. oktobra je bil izdan ukaz, da mora biti do 4. ure popoldne izpraznjeno semenišče in iz škočije odstranjena škotijska pisarna.

Silni pritisk, s katerim so Francozi izterjali vojno kontribucijo, je posebno na kmetih raztogotil vse kroge. Takratno kmetstvo ljudstvo je imelo pasje življenje. Drla je kmetična država, drla ga je cerkev, drl ga je graščak — če je hotel živeti, je moral razbojnikovati. Ko je bilo treba plačati vojno kontribucijo, ki pa so jo Francozi jako pravilno razdelili na posamezne osebe, tedaj mu je bilo obupati in z veseljem je začel revolucijo zoper Francoze.

Naštevati so kmete graščaki in duhovniki, ki so trdno upali, da začne v najkrajšem času zopet vojna in da se tedaj Francozi ne bodo mogli vzdržati na Kranjskem. Vzpodbodeli jih je tudi izgled Tirolevc, ki so bili prav tedaj tretjič pognali sovražnike iz dežele.

Revolucija na Kranjskem se je začela na Dolenjskem in na Notranjskem; seveda je bila nerodno in nepremišljeno uprizorjena in je vesled tega vzela žalosten konec.

Prvi so se dvignili Kočevci. 600 kmetov se je zbralo 10. septembra v Kočevju, a general Souchy jih je iz lepa ukrotil. Na Kočevskem in na Belokranjskem je ostal eden bataljon vojakov. Toda miru ni mogel vzdržati. V noči 8. oktobra se je začela na Kočevskem in Belokranjskem revolucija. V Poljanah so kmetje napadli francoske vojske, jih vjeli in odpeljali na Reko. Poljanci so hiteli napasti pošto, ki je peljala denar za francosko vojaštvo. Ubili so voditelja vojaškega spremstva, stotnika Chambellija in njegovega poročnika, ter pobrali denar. V Kostelu so kmetje, nabuhjanski od avstrijskega vojaštva, ki je stalo na hrvaški meji, napadli francoske vojske, jih vjeli in peljali v avstrijski tabor. Sploh so Poljanci in Kostelci igrali v tej revoluciji največjo ulogo. General Souchy je dobil vesled tega ukaz zažgati Poljane in Kostel in ustreliti vsakega, kogar bi zalotil obožronega. Poljane in Kostel so Francozi upelili. Toda ta "svarilni eksempl" ni dobi pomagal, kakor tudi ne pastirsko pismo škofa Kavčiča. Revolucija, ki pa je večkrat dobila znatnej razbojnikovanja, se je hitro razširila po Dolenjskem in Notranjskem in položaj je bil za Francoze jako neprijeten, ker je bilo v deželi le malo francoskega vojaštva. Francozi so mislili, da je angleški denar provzročil revolucijo, kar pa ni bilo resnično.

Vneli so se boji, ki so bili včasih prav krvavi. Pri Črnomlju je bila 12. oktobra prava bitka, kmetje so zmagnali in Francozi so se morali umakniti v Gradač. V Kočevju so bili kmetje napadli vojske in skoro vse pomorili. Komisarja Gasperinija so poljanski in kočevski kmetje napadli v kočevski graščini, ga pretepali in vlačili po ulicah in ga konečno ubili ter vrgli v neki jarek.

Dne 16. oktobra so kmetje celo napadli Novo mesto. Morda bi se jim bil njih namen posrečil, da niso preveč časa zamudili s tem, da so pregovarjali okroglega predstojnika, naj se jim postavi na čelu. V tem so se francoski vojski zbrali in potem lahko zmagnali. Kmetje so bili napadli stanovanje generala Zuechija in tam kradi; vojski so jih zasačili in jih

ROJAKOM.

Ako zasledujemo nekaj let semkaj življenje in delovanje našega slovenskega naroda širom Amerike, ali nove nam domovine, moramo z veseljem naglašati, da med mnogostevilnimi tukajšnjimi narodi tudi Slovenci napredujejo in sicer na vseh ohrta.

Skoro petina vseh slovenskih naseljenecv je dobro organizovana za slučaj podpore svojim sobratom po raznih Jednotah. Naš narod je, kakor znano, v obče spoštovan od Američanov kot marljivo, pridno in varno ljudstvo. Poleg tega imamo tudi po večjih naselbinah iz našega kroga pridne, marljive rudokope, rokodele, vrle trgovce in obrtnike, farmarje in visoke cerkvene dostojanstvenike ter može v političnih krogih od severa do juga, ter iztoka tja do zapada.

Dne 4. julija 1909, to je na praznik proglašenja neodvisnosti in predpraznik naših slovanskih blagovestnikov bratov sv. Cirila in Metoda, je pa bilježiti v zlato knjigo naše zgodovine. Kajti na ta dan doseglja je slovenska dobrobrnost in ideja za sveto narodno stvar svoj vrhunec napredka s tem, da se je ustanovila v metropoli Zjedinjenih držav, v New Yorku, prva podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pod št. 1.

Naši rojaki v stari domovini so že večkrat povdarjali, da smo ameriški Slovenci za vzgled onim sobratom, kar se tiče glede narodnih stvari in misli. Za spomenik naših nepozabnih narodnih žrtev Lunder in Adamič odposlalo se je od tukaj približno 5000 kron.

Prvo in že dolgo zaželjeno ter pričakovano podružnico družbe sv. Cirila in Metoda že imamo. Vsa čista zavednim newyorškim rojakom! Številno te podružnice znaša sedaj že 55 članov. Živela toraj slovenska narodna misel in zavest!

Namen teh vrstic naj pa bode, bodriti vse zavedne in druge rojake širom Amerike k skupnemu delovanju, da se brez izjeme vsi oklenemo in stopimo pod okrilje narodne naše zastave z geslom: "Mal položaj dar, domu na altar!"

Na stotine slovenskih naselbin štejeemo v Zjedinjenih državah. To nam daje pogum in misel do zmage in cilja! Slovenci in Slovenke! Vzdrinite se celokupno za narodno stvar!

Da pa še pojasnimo cenj. rojakom in rojakinjam širom Amerike pomen družbe sv. Cirila in Metoda na Slovenskem, naj bode omenjeno, da ta družba oskrbuje že celo vrsto let narodne šole na slovenskih mejah, kakor na Štajerskem, Koroškem, Primorskem in na Kranjskem. Revnim in drugim slovenskim otrokom daje produkt brezplačno v materinski, preskrbuje jih z obleko, knjigami in hranom in to vse na svoj lastni račun. Pomen te podpore je nepopisljiv ter velevažen. Družbena naloga je toraj plemenita in nje naloga sveta.

Cenjeni rojaki in rojakinje! Na podlagi tega apeliramo na tem mestu na Vašo narodno zavest in dobrobrnost za plemenito stvar! Priskočite nam v pomoč! Ustanovljajte v vsake večji ali manjši slovenski naselbini nove podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in sicer z malim prispevkom 50c na leto za člana. Kjer se zbere ali združi vsaj 12 novopripravljenih članov, oziroma njihovih ustanovitev novo podružnico goroznačenega imena.

Vzdravimo se, da nam bode to v čast in še večji ponos, našim zatiranim sobratom onkraj oceana pa v podporo. — Toraj: iz naroda za narod!

Z rodoljubnim slovenskim pozdravom za odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda št. 1 v New Yorku
Ivan Zupan, tajnik,
82 Cortlandt St., New York.

Opomba: Tozadevna pojasnila daje radevolje goroznačena podružnica, koji naj se izvolijo prijaviti tudi vse eventualno novonastanovljene druge podružnice.

Slovensko katoliško

podp. društvo

Za Zjedinjene države Severne Amerike.
Sedež: Forest City, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: ALOJZ ZAVERL, P. O. Box 874, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Wana.
T. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTER, 1143 E. 60th St., Cleveland, O.
Blagajnik: MARTIN MURIC, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

MARTIN GERČMAN, predsednik, Weir, Kans.
KAROL ZALAR, I. nadzorik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
FRANK KNAPFLIC, II. nadzorik, 908 Bradlock Avenue, Bradlock, Pa.
FRANK SUNK, III. nadzorik, 50 Mill St., Luzerne, Pa.

POBODNI IN PRIZIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kans.
JOŠIP PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 65, Willock, Pa.
IVAN TORNIC, II. porotnik, P. O. Box 622, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 888, Forest City, Pa.

Družtveno glasilo je "GLAS NARODA".

ZAHVALA.

Podpisani se iskreno zahvaljujem vsem sobratom od Kranjsko-slovenskega podpornega društva sv. Barbare v Forest City, Pa., kateri so mi darovali skupno \$160.62. Darovali so kakor sledi:

Postaja št. 48 v Cuddy, Pa., \$2.60.
Postaja št. 11 v Duryea, Pa., \$2.00.
Postaja št. 22 v Imperial, Pa., \$3.30.
Postaja št. 3 v Moon Run, Pa., \$10.00.
Postaja št. 50 v Burdine

izšla prvotna dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

UREADNIKI:

Preddsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 87, Braddock, Pa.
 Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIC, P. O. 424, Ely, Minn.
 Pomočni tajnik: MAKŠ KERZIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.
 Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 106, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZ VIBANT, predsednik nadzornega odbora, cor. 16. Ave. & 6th Street, South Lorraine, O.
 IVAN PRIMOŽIČ, nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
 MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 118 - 7. Street, Calumet, Michigan.

POROBTNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, predsednik porohtnega odbora, P. O. Box 138, Gardine, Pa.
 IVAN N. GOSAR, II. porohtnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
 IVAN MERHAR, III. porohtnik, Box 96, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Solot, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, spremembe a-dov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZIC, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
 Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 106, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopnik krajevnih društev naj pošilja duplikat vsake pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.
 Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj pošiljajo na predsednika porohtnega odbora: IVAN KERZIŠNIK, Box 138, Gardine Pa. Pritožniki morajo biti vsaki natadni podatki vsake pritožbe.

Dravstveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Umrila je v Ljubljani v Zalokarjevi ulici št. 4 Minka Plehan, stara 81 let.

Odmev iz septembarske dobe. Na zatožni klopi v Ljubljani je sedel 17 let stari Jožef Novak, sedaj ključavničarski pomočnik v Novem mestu. Dne 22. septembra 1908 je bil Novak še vajuje pri ljub. ključavničarskem mojstru Omanu. Imel je naročeno, da sname nemško napisano desko trgovine "Inst. Maschke" v Židovski ulici. Ko je po mojstrovem naročilu to delo končal, pripravila ga je zbrana množica tudi do tega, da je smel napisano tablo "pri Roži". Med to množico se je nahajal tudi trgovski pomočnik Ernst Vindišer, o katerem je kasneje pred sodiščem se izjavil, da ga ne pozna. Tudi pri konfrontaciji z Vindišerjem je obdolženec istotako trdil. Sele 19. nov., ko je bil drugi zaslišan je priznal, da je prvi neresuico govoril, ker Vindišerja je od pred pozna in ga je tudi videl istokrat v Židovski ulici. Jožef Magerl pri razpravi kot prič zaslisan je potrdil, da mu je Novak že pred njegovim prvim zaslišanjem pravil, da Vindišerja dobro pozna. Obdolženi Novak se zagovarja, da zato prvi ni resuico govoril, ker so mu v delavnici grozili, da bo oklofut, če bo Vindišerja izdal, in pa ker se je Vindišerja bal, ki ga je grdo gledal. Ker ni bilo nišar obtežilnega, olajšalno pa skesano priznanje, dosedanja neoporečnost in mladost, ga je sodišče obsodilo na tri tedne ječe.

Nemreča na državnem koledvoru v Ljubljani. Dne 28. junija popoldne okolu pol 2. ure razkladali so na drž. kolodvoru delavci bakove hlode. Da bi potisnili dva voza nekoliko naprej, porinili so prazni voz nazaj, potem ga pa spustili na prednja dva voza. Med tem je pa letel 20 let stari delavec Jožef Anbel naprej ter skočil na tir, a v tem hipu je že prišel med odričave, nakar mu je bilo prsno okostje strto. Imel je še toliko moči, da je odskočil iz tira, med tem pa nezavesten oblekal.

Pripeljali so ga v dež. bolnico, kjer je po preteku jedne ure umrl. Truplo ponesrečenega je bilo razteleseno.
 Razposajeni fantje. Janez Udir v Besnici je slep siromak, ki je za vsako delo nesposoben. Iz usmiljenja ga je najel domači župnik za zvonjenje pri farni cerkvi. To njegovo telesno slabost izkorističajo domači fantje s tem, da mu na vse načine nagajajo in ga jeze. Tudi tu imajo fantje navado, posedati med službo božjo pod zvonikom, kjer ugnajajo razne reči in z glasnim govorjenjem motijo vernike pri službi božji. Odatni župnik je naročil Udirja, naj skrbi ondi za red. Neko nedeljo med dopoldanskim službo božjo je skušal Udir

CARNEGIE TRUST COMPANY,
 115 Broadway, New York.

Glavnica, prebitik in nerazdeljeni dobički \$ 2.500.000,00
 Drugi pripomočki \$15.000.000,00

URADNIKI:
 CHARLES C. DICKINSON, President.
 JAS. ROSS CITREAN, Vice-President. FREDERICK H. PARKER, Vice-President.
 ROY L. SMITH, Secretary and Treasurer. STANTON C. DICKINSON, Asst. Treas.
 ROY B. MOORHEAD, Asst. Secretary. ALB. E. CHANDLER, Asst. Trust Officer.
 LAWRENCE A. RAMAGE, Trust Officer. LEVETTER G. BALL, Auditor.

Depozitarna za državo in za mesto New York.

Sprejemajo se vloge posameznikov, tvrdik in korporacij.
 Plačujejo se obresti na tekočne vloge, kakor tudi na rezervne fonde.
 Najbolje shrambo na svetu, pod bančniimi prostori.
 Varnostne shrambo se oddajo za letno najemnino po \$5 in več.

klobasali, da se je delala tema; Pitteri je Slovence imenoval barbare, drugače pa veliko operiral z Dantejem. Socialni demokrat, ki jih silno grize, da so se komaj z desetimi kandidati preinili, so zborovalce na cesti čakali. Na trgu Goldoni so se spoprijeli. Deževalo je kamenje in metali so celo steklenice. Dva liberalca, trgovec Romano in težak Brais, sta bila ranjena, prvi z nožem v hrbet, drugi pa s steklenico po glavi. Policija je končno napravila mir.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Obojen je bil v Celju bivši pisarniški uradnik pri celjskem okr. glavarstvu, Stupan, zaradi ponareje datuma v rekurzivnih zadevah na dva meseca ječe, njegova žena in nečakinja pa zaradi krivega pričevanja tudi vsaka na dva meseca.

Malda tatila. Nedavno ponoti sta ukradla tiskarski učence pri K. Raibiču v Mariboru Friderik St. in nek potepuh Strohmeier K. Raibiču iz Wetheimove blagajne 20 K 68 v. Z denarjem sta se peljala v Gradec, ga tam zapravila in se na to vrnila v Maribor, kjer so ju zasačili.

Zastupila se je z žveplenkami šivilja Fani Raehle v Celju in je v bolnici umrla.

Odtrgalo je nekemu 14letnemu dečku v Westeni tovarni za posodo v Gaberju pri Celju štiri prste leve roke. Ponesrečil se je pri nekem stroju Odpeljali so ga v celjsko bolnico.

HRVATSKE NOVICE.

Hrvatsko - srbska koalicijska proti Rauchovi vladi. Zagreb, 29. junija. Včeraj je imela županjska skupščina sejo, ki so se je skoro polnoštevilno udeležili vsi skupščinarji. Opozicija je tudi to pot imela večino. Opozicijski govorniki so naglašali, da skupščina tako dolgo ne bo zborovala, dokler se zopet ne uveljavlja ustava na Hrvaškem in dokler se ne omogoči redno zasedanje hrvaškega sabora. Skupščinar Mileusnić je na to stavil formalni predlog, naj se skupščina odgodi dolej, dokler se ne sestane sabor. Ker je podžupan Žepić videl, da ima opozicijska večina resno voljo preprečiti vsako razpravo, je zasedanje skupščine odgodel na nedolozen čas. Opozicionalci so zapustili dvorano s klici: "Abweg Rauch, abweg frankovi, abweg grobarji hrvaške ustave, živila Hrvatska!"

Hčer in ženo umoril. V bližini Kotora se je hudo razjel gostilničar Fran Bogetič, ker ni našel doma svoje hčere in žene, ko se je vrnil domov. Šel ju je iskat in ko ju je našel, zadal je hčeri s sekuro tak udarce na vrat, da ji je odsekal glavo, ženo pa smrtno nevarno ranil.

RAZNOTEROSTI.

Početek čaja. O postanku čajevega grmovja se nahaja med Kitajci jako lepa pravljica. Pred veliko leti je živel v popolnoma samotni puščavi puščavnik, ki je ves svoj čas prebil med pobožnimi molitvami in s čuvanjem (buenjem) ponoči. Akoravno se je trudil na vse sile, da bi odložil raz sebe vse zemeljske in se posvetil le časti najvišjega bitja, vendar ni mogel premagati večkrat spanca. Enkrat se mu je zadelo, da mu spanec - morfej, posebno pri globokem zamišljanju, zleplja njegove trepalnice. To ga je tako trpinčilo in mučilo, da je nekega dne pograbil nož in si odrezal na obeh očeh trepalnice. Ta čin pa se ni dopadel nemu izmed kitajskih božanstev, koje je ukazalo, da naj na onem mestu, kjer je porosila zemlja kri iz trepalnic tega svetega moža, vzraste čajev grm, kojega listi naj imajo v spomin odločnega dejanja onega pobožnega puščavnika podobno trepalnic z vejicami, zraven pa tudi lo lastnost, da odganjajo zaspanec in odvračajo utrujenost.

Proces radi protivajaške propagande na Češkem. Praga, 29. junija. Danes se je pričela tu obravnava proti 46 obtožencem, proti katerim je dvignilo drž. pravdnstvo obtožbo radi protivajaške propagande, radi "veležidaje" in radi razžaljenja veličanstva. Obtožence, ki so večinoma pristajali češko narodno - socialne stranke, branijo najodličnejši češki odvetniki. Obravnava bo trajala, ko-

likor se da pre-oditi, najmanj 14 dni. Pred sodnim poslojem, kjer se vrši obravnava, je bila že za vse zgodaj zbrana velika množica ljudi. Predsednik je takoj začetkom obravnave naznanil, da se bo razpravljalo z izključenjem javnosti.

Ponarejena oporoka, v kateri se gre za 12.000.000 kron, daje posla budimpeštanskemu kaz. sodišču. Doguali so namreč, da je likni posestnik Wohl ponaredil oporoko in da je po njej podedoval od svojega strica 12.000.000 kron. Wohl še ni aretiran, ker baje biva v Karlovih Varah.

NAD STO RANJENIH.

Boji med delavci v McKees Rocks.

Pittsburg, Pa., 15. julija. V tovarni v McKees Rocks, kjer izdelujejo jeklene železniške vagonc in kjer sedaj štrajka 1200 delavcev, je prišlo večkrat med štrajkarji in delavci, ki so ostali še na delu, do boja. Tovarno so o poludne zaprli, in ko so se potem vračali oni delavci, ki niso štrajkali, domov, so jih štrajkarji napadli z različnimi predmeti. Stražniki so parkrat ustrelili v zrak in pri tem je bil nek delavec lahko ranjen. Končno so štrajkarji stražnike pognali v beg. Tekom popoldneva se je pred tovarno nabralo več tisoč delavcev in sedaj je prišlo do boja, v katerem je bilo nad sto delavcev ranjenih.

Vstrajen za' dec.

Že v drugi tekem desetih dni je skušal nek nepoznan lopov zažgati hišo št. 937 na 2. Ave. Manhattan v New Yorku. Toda škoda večerajšnjemu požaru ni velika, namreč \$75. Toda, ker si je lopov izbral zgodnjo jutro za izvršitev svojega zločina, so bili vsi stanovniki, ki so še spali, v srutni nevarnosti. Kakor pri zadnjem požaru, se je tudi večeraj našlo, da je zločinec polil stopnice s petrolejem ter jih potem zažgal. Stanovalci hiše izjavljajo, da ne vedo, da bi imeli kakega sovražnika, ki bi jih tako rad spravil na oni svet. Od 3. julija, ko je bil prvič zaneten ogenj, iščejo detektivi zločineca, a brezuspešno.

Med roparji.

Pet lopovov, ki spadajo med postopače, ki pohajkujejo v sosesišni shramb za vozove polnišne železnice na 96. ul. med 1. in 2. Ave. v New Yorku, je napadlo prodajalca sadja Samuela Paul iz št. 175 ist. 102. ul. Roparji so ga vrgli na tla, ker jim ni hotel denarja izročiti. Na njegovo klicanje na pomoč je prišel policaj O'Rourke na mesto, nakar so lopovi zbežali. Da bi jih vjeli, je pustil zapreči Paul voz, se vlegel s policajem na dno voza ter se peljal po bližnjih ulicah. Na nekem-ogljju ceste sta stala dva njegovih napadalcev. Policaj jih je aretoval ter prepeljal na stražnico. Imenujeta se William Dagan, 26 let, iz 335 ist. 97. ul., in Jos. Lahey, 22 let, iz 227 ist. 96. ul. Oba tajita, da bi se udeležila roparskega napada.

Ako hočeš dobro postrežbe Z mesom in grocerijo,
 tako se obrni na
Martin Geršiča.
 301-303 E. Northern Ave.
 Pueblo, Colo
 Tudi naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno svinjsko meso, namreč:
 klobase, rebra, jesice, šunkice itd.
 Govorim v vseh slovenskih jezikih.

Štrajk pri železnici.

Huntington, Pa., 14. junija. Unijski valubenci potniških in tovarnih vlakov Huntington & Broad Top železnice so prišli štrajkati, tako, da mora ves promet na imenovani železnici počivati. Delavci so prenehali z delom, ker je železnična družba nekolic njihovih tovarišev odločila, ne da bi jih hotela sprejeti zopet na delo, kakor so delavci zahtevali.

Naselniška postaja v Philadelphiji.

Philadelphia, Pa., 14. julija. Trgovinski tajnik Nagel namerava tokom tega tedna priti semkaj, da pregleda stavišča, ktera so bila vladi ponujena za stavbo naselniškega urada. Tajnik se je že odločil za neko zemljišče, vendar si pa hoče zemljišče osobno ogledati, predno kaj definitivnega sklene.

NAEVANILLO.

Slovenako katoliško podporno društvo SV. JOZEFA št. 12 J. S. K. J. za Pittsburg, Allegheny, Pa., in okolice ima svoje redne seje vsake druge nedelje v mesecu.

Društvenikom se naznanja, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donasali svoje mesečne prispevke. Nekteri udje, ki se radi oddaljenosti ali dela ne morejo sej udeležiti, naj svojo mesečnino na nekterega izmed izvršujočih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom dopošljajo.

Pri redni društveni seji dne 12. dec. 1908 izvoljeni so bili slednji uradniki za leto 1909:

- Predsednik: Fran Kress, 5106 Natrona Alley, Pittsburg.
 Podpredsednik: Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny.
 I. tajnik: Josip Muzika, 105 Spring Garden Ave., Allegheny.
 II. tajnik: Nik. Povše, 34 Garden St., Troy Hill, Allegheny.
 Blagajnik: Ivan Arch, 79 High St., Allegheny.
 Zastopnik: Ferdinand Volk, 123 42nd St., Pittsburg.
 Zastavonoša: Fran Golob.

Odbor:

- Fran Konclija, 843 Blossom Alley, Allegheny.
 Ivan Kačček, 843 Blossom Alley, Allegheny.
 Ivan Mestnak, 849 Perry St., Allegheny.
 Fran Strniša, 101 Villa St., Allegheny.
 Ivan Simončič, 809 Gerst Alley, Allegheny.
 Alojzij Butkovič, 812 Green St., Allegheny.

HARMONIKE

bodisi kakoršneko vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delitveno in zanesljivo. V popravilo vam nesljivo vsakdo pošlje, ker za me 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakorhne hde sahteva brez nadaljnih uorašani.

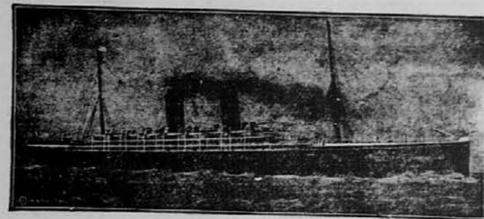
JOHN WENZEL,
 1017 E. 62nd Str., Cleveland, C.

ARGO
 Gloss Starch
 Odkrit škrob (šterka) se pomeša običajno z prahom in drugimi tvarinami v prostori grocerij in potem je perilo savkasto-belo ali pa rumeno. ARGO je popolni škrob za vsako perilo - mrzlo ali vroče.
 Kupujte čiste ARGO zavoje, 5c.

Compagnie Generale Transatlantique.
 [Francoska parobrodna družba.]

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"La Provence"	na dva vijaka	14,200 ton,	30,000 konjskih moči
"La Savoie"	" " "	12,000 "	25,000 "
"La Lorraine"	" " "	12,000 "	25,000 "
"La Touraine"	" " "	10,000 "	20,000 "
"La Bretagne"	" " "	8,000 "	15,000 "
"La Gasagne"	" " "	8,000 "	15,000 "

Glavna agencija: 19 STATE ST., NEW YORK
 corner Pearl Street, Chesbrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoldne iz pristanišča šte. 42 North River, ob Morton St., N. Y.:

La Bretagne	22. julija 1909	"LA LORRAINE	26. avg. 1909.
"LA LORRAINE	29. julija 1909	"LA TOURAINE	2 sept. 1909.
"LA SAVOIE	5. avg. 1909.	"LA PROVENCE	9. sept. 1909.
"LA TOURAINE	12. avg. 1909.	"LA SAVOIE	16. sept. 1909.
La Bretagne	19. avgusta 1909	"LA LORRAINE	23. sept. 1909.

POSEBNA PLOVITBA.

Parnik FLORIDE na dva vijaka odpluje 14. avgusta ob 3. uri popoldne. Parnik na 2 vijaka CHICAGO odpluje 4. septembra ob 3. uri popoldne.

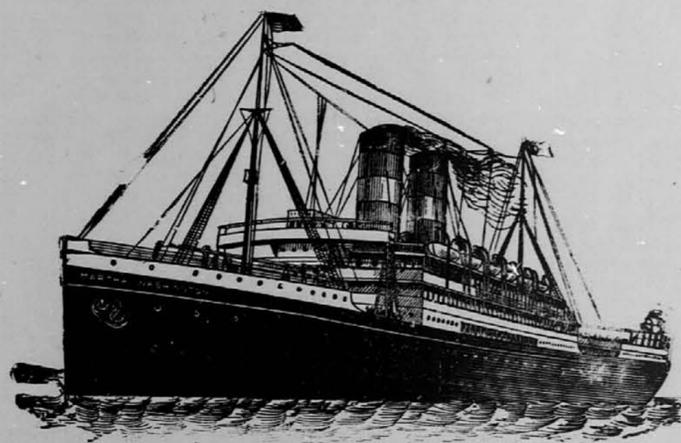
Parniki z zvezdo znanomani imajo po dva vijaka.

M. W. Kozminski, generalni agent za zapad,
 71 Dearborn St., Chicago, Ill.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dnc

TRSTA	\$36.00
LJUBLJANE	36.00
REKE	36.00
ZAGREBA	37.20
KARLOVCA	37.20

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE..... \$55.00, 60.00 i 65.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Fredebnik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORG KOSS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJAK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: STEFAN ZABRIG, P. O. Box 541, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOČJAN, predsednik nadz. odbora, Box 227, Carrett, Pa.
FRANKI PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POBOTOJNIKI:

ALOJZ BAUDEK, predsednik porot. odbora, Box 242, Danlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Celo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati članar naravnost na blagajnika in nikomur drugemu, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V skladu da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "Glas Naroda".

Beračica.

(Pripovedka iz Bosne.)

Ruski episal: Vinko Zorič.

(Nadaljevanje.)

"Da, toda vsa ta stvar je nevarna, kakor za njo, tako tudi za vašega brata. Jaz sem slučajno čul nekoliko opazk v tej reči in sedaj vem, kako se Radičeva rodbina, kakor tudi prebivalci v trgu, hudujejo radi tega. Vi mi ne verjamete, s kakšno nestrpljivostjo sem že čakal vašega prihoda. Trdno sem prepričan, da bode nekoliko vaših besed zadostovalo, da se vaš brat prepriča, kako spravlja v nevarnost mlado deklico in samega sebe."

"Zahvalim vas za prijateljsko naklonjenost k mojemu bratu," odvrne Berta razburjena. "Jaz storim vse, kar bo v moji moči, ter se hočem nadejati, da položaj še ni tako grozen in da nevarnost mine sama od sebe."

III.

Tam, kjer se cesta, ki drži iz Kalinovke v Rogatico, deli na več pategov ter stranski pot drži na Oblaj, je "kana" (gostilnica), tako imenovani "Gornji kan"; v njem je kamenita kuhinja, skedenj in hlev. Lastnik "kana", Bogomir Stojkovič, živi že mnogo let s svojo rodbino tu popolnoma osamljen.

Raz višave, na kateri stoji "Gornji kan", se odpira velekrasen razgled po okolici. Dospelvi do "kana", postanejo ljudje in živina navadno tako utrujeni, da si morajo počiti in okrepiti si svoje moči. radi česar se jezdeci in pešci brez izjeme, trgovci, vojniki, celo berači, tukaj sestavljajo ter se razgovarjajo med seboj. Na tak način prinaša kréma lep dobiček Bogomiru in njegovi rodbini. Radi dobrega zaslužka se je Bogomir tudi lahko pomiril z nevarnostjo življenja v samotni.

Sedaj je imel on dokaj opraviti. Vojaški oddelek pod zapovedništvom poročnika se je vračal v tabor pod Kalinovko po večdnevem stikanju za roparji. A med tem so oni bili večeraj v Rogatici, kjer so se vrhu tega zadovoljili s tem, da so popolnili svojo zalogo živeča kakor smerom na račun prebivalcev. Čez dve uri po odhodu razbojnikov so dospeli vojniki v vas.

"Ljudje so postali bojazljivi," je dejal poročnik, sedeč na klopi pri vratih v "kanu" srkajoč kavo. "V Rogatici je vsaj dvajset ljudi, sposobnih za brambo, pa tudi ženske dobro streljajo. A med tem samo gledajo, kako jih roparji opleni. To dela roparje še bolj predrzne!" "Gospod kapitan! Čemu je upor? Večeraj je bilo tukaj štirinajst razbojnikov, jutri jih vtegne biti štirideset. Ako bi padel le eden las z njihove glave, pa bi čez nekoliko dni doletelo vaške prebivalce grozno uničenje."

Poročnik na to roboto zakolne. "Kdo je tam ona ženka, ki levo

s Kalinovske gore?" vpraša nekoliko pomjeje.

"To je bedasta beračica, katero mi imenujemo "zeleno" po barvi njene obleke. Ni še temu davno, kar je jela hoditi tu okrog. Skoro vsaki dan jo vidim na cesti. Ona se hrani samo s kruhom in vodo ter nikdar ne spi pod streho. Sicer pa nikomur ne stori nič žalega."

Beračica je med tem dospela bliže. Skozi goste pokrivalo je bilo komaj mogoče razločiti črte njene postave. Šla je močno sključena ter se kazala zelo stara po tem, ker je kar tako vlekla noge. Pri vsem tem še vendar ni povsem izgubila močij, kajti popeti se na goro ni tako lahka reč. Šla je mimo "kana", ne zmešana se ni za častnika, niti za gospodarja, niti za ob cesti počivajoče vojake.

Ubrala je pot navzdol, pri čemur je samo enkrat sedla. Dospelvi skoro povsem v dolino, je krenila na levo ter po krivuljasti stezi jela popevati se v goro, na kateri je staro pokopališče bogomilov.

Bogomil — verska sekta, ki je imala v prejšnjem stoletju nezavadno velik upliv na tek bosenske zgodovine — so bili zmes mohamedanstva s kristijanstvom. Nekaj časa je bila ta sekta zelo mogočena, naposled so jo privrženci obeh ver jeli tako preganjati, da je bila kmalu povsem iztrebljena ter po njej ni ostalo nič drugega nego pokopališče z orjaškimi nagrobnimi kamni.

Domačinom je to zapušteno pokopališče delalo strah. Toda "zelena" beračica, očitno, ni poznala tega strahu. Drzno je stopila med nagrobne spomenike ter, ko je našla samoten prostor za nekimi velikimi kamnom in se previdno ozrla naokrog, jela brskati s svojo rujavo košeno roko po neki razpoki ter izvlekla iz nje majhno črno torbico iz lakiranega usnja.

Takrat se je beračica vsedla tako, da je nihče ni mogel videti ter vzela iz torbice malo zapisno knjižico. Odprla jo je in našla med listi neki zapisek, kateri je pozorno prečitala, ter si ga dela na prsi pod obleko. Shranila je knjižico zopet v torbico, ter jo spravila nazaj v razpoko nagrobnega kamna. Na to je vzela iz gub svoje široke obleke in dolgega pokrivala, ki jo je pokrival nalik plašču, nekak črn, precej dolg predmet ter se jela ukvarjati z njim.

Na gori, kjer stoji "kan" (kréma), že ni bilo več nobenega vojaka. Oddelek se je napotil v tabor pod Kalinovko, ko se je odpotil.

Bogomir je dolgo zrl za odhajajočo četo, dokler se poslednji vojak ni skrnil za hrbtom gore. Takrat je stopil v kozji hlev, stoječ nekoliko na strani od hiše. Tukaj je bil popolnoma zavarovan pred pogledi prišlecev po cesti. Pa si je del obe roki k ustom ter izpustil rezek krič, ki služi kot znamenje v vseh gorakih krajih.

Na vrhu gore na nasprotni strani ležeče Kalinovke se je pokazala deklica. Ko jo je zagledal, se je jel Bogomir kaj čudno kretati. Razprostrl je pred seboj roke, dvigal jih krčk

ku, delal znamenja z desno roko, pa zopet z levo in naposled, kakor otrpel na mestu, stegnil roko proti oni strani, kamor so oddli vojaki.

V odgovor na ta tajnostne brzojavne znake se je na nasprotnem vrhu gore začul glasav, radosten krič mladega glasn. Na to je deklica — to je bila Bogomirova hči, ki je pala na gori njegove ovce in kože — krenila na drugo stran ter glasno zapela pesem.

Kar čuditi se je, kako moč imajo prebivalci Bosne, Heregovine in Črne gore v pljuhih! Ta moč jim dopušča razgovarjati se z jednega gorskega hriba na drugi v oddaljenosti, ktera bi se marsikomu zdelo neverojetna. S pomočjo petja ali krika dajejo drug drugemu znamenja, ki se v nekoličkih minutah prenese na ta način še dalje.

Bogomir, zadovoljen sam s seboj, se je vrnil v svoj "kan". On bi nemara ne bil tako zadovoljen, ko bi bil zapazil, kako je zelena beračica, skrivajoča se za nagrobni kamez, zasledovala njegovo kretanje skozi majhen vojaški daljnogled in ga potem spravila pod obleko. Na to je zapustila pokopališče ter se vrnila proti trgu Ragaja.

IV.

Berta je predobro poznala energičen in uporen značaj svojega brata Frica. Radi tega, precej po prirodu, mu ni rekla niti besedice zastran tega, kar jej je bilo znano. Sklenila je počakati, dokler jej on sam ne odkrije svojega srca. Vrhu tega je želela iz početka seznaniti se s predmetom Fricove ljubezni.

Ta želja se ji je kmalu izpolnila, kajti Fric je kar gorel nestrpljivosti: seznaniti sestro s Katico. Kar naslednje jutro jo je odvel v Radičevo hišo.

Ko je Berta zagledala Katico, in zapazila rudečico na licu deklice, je spoznala, da tudi Katica ljubi njenega brata. Berto je vsa Radičeva rodbina ljubeznjivo sprejela, toda posebno naklonjenost je še začutila h Katici. Med njo in Berto je kar prvi dan nastalo čisto rodbinsko sočutje in ko je pri vrnitvi na dom Berta razvidela, kako srečen je njen brat, ko je zapazila, kako kmalu sta se spoprijaznila, ni imela več sra, izreči mu kako svarilno ali grajalno besedo. Da, ona se je še celo ponašala s tem, da si je njen brat izbral tako čarobno deklico.

Do medsebojnega priznanja ljubezni ni prišlo, toda obema je bilo znano, da ljubita in da sta ljubljena. Njen pogled, stiskanje rok, ki sta si jih podajala skrivoma, je govorilo boljše od vsakih besed. Pri tej gorečnosti svoje narave je Bošnjakinja plaha in zdržljiva celo v odnosih k ljubemu človeku. Pa tudi Frica je odrival od odločnega priznanja nekaki nemir. Čutil je, da stoji nad propadom ter vleče vanj ob enem s seboj tudi Katico. Sklenil je čim bolj poredkoma zahajati v Radičevo hišo. Njegova sestra je bila sedaj v Raglaju ter je mogla sprejemati Katico v svojem stanovanju, ne da bi vznjuzala s tem splošne pozornosti. Kadar Katica pride k sestri, jo on tam lahko vidi, in prebivalci trga, zlasti še sorodniki Katicke, ne bodo imeli vzroka delati spletke. Nihče se ne more jeziti radi tega, da sta si deklici prijateljici.

Uprav radi tega je on tudi povabil sestro v Raglaj. Povsem proti njegovi volji pa je prišlo, da je moral drugde gae, ko je Berta bila pri Radičevih znovi obiskati to hišo, želeč končati dogovor zastran prodaje Radičev pripadajočega zemljišča ob železniškem tiru. Radiča ni bilo doma, žena pa je poprosila gosta, nekoliko počakati, češ, da se mož itak kmalu vrne s polja.

Napotil se je v gornje nadstropje, v obednico. Tu je našel Katico. Bila je sama. Fric je stal pri vratih, ki drže na verando. Katica je stala poleg njega ter mu ljubeznivo in nežno zrla v lice. Kar nakrat pa je v bližini počil strel in kroglja je rezko žvižgaje šinila med mladim parom ter se vpičila v nasprotno steno nad glasovodrom. Katica je glasno zakričala ter planila k svojemu ljubemu.

Fric je v strahu objel gibčno deklico okrog života in želeč jo braniti, jo krepko pritisnil k sren. Toda čez minuto sta odskočila drug od drugega. Spomnila sta se, da še stojita pri odprtih vratih verande, skozi ktera je priletela kroglja. Po-

slušala sta, če mar njima ne gre nasproti kdo od domačih. Toda strel blizu stanovanja in še celo v stanovanju samem ni nič kaj izvanrednega v Bosni, kjer vsak nosi orožje, in kjer se skoro vsaki dan pripeti, da ga tudi rajbo.

(Dalje prih.)

KRETANJE PARNIKOV.

Sledeči parniki odplujejo iz NEW YORKA:

AUSTRO - AMERICAN PROGA.

Iz New Yorka v Trst-Reko:
Alice ..... 21. julija
Laura ..... 28. julija
Oceania ..... 4. avg.
Martha Washington ..... 11. avg.
Argentina ..... 1. sept.
Laura ..... 15. sept.
Martha Washington ..... 25. sept.

HAMBURG AMERICAN PROGA.

Iz New Yorka v Hamburg:
Cincinnati (novi) ..... 17. julija
Amerika ..... 24. julija
Cleveland (novi) ..... 31. julija
Kaiserin Avg. Victorie ..... 7. avg.
Deutschland ..... 14. avg.
President Lincoln ..... 18. avg.
Cincinnati (novi) ..... 21. avg.
Bluecher ..... 25. avg.
Amerika ..... 28. avg.

RED STAR PROGA.

Iz New Yorka v Antwerpen:
Laplant (novi) ..... 17. julija
Vaderland ..... 24. julija
Zeeland ..... 31. julija
Kroonland ..... 7. avg.
Laplant ..... 14. avg.
Vaderland ..... 21. avg.
Zeeland ..... 28. avg.

HOLLAND - AMERICAN PROGA.

Iz New Yorka v Rotterdam:
Potsdam ..... 20. julija
Noordam ..... 3. avg.
Rotterdam (novi) ..... 10. avg.
Ryndam ..... 17. avg.
New Amsterdam ..... 24. avg.
Potsdam ..... 31. avg.
Noordam ..... 7. sept.
Rotterdam ..... 14. sept.
Ryndam ..... 21. sept.

AMERICAN PROGA.

Iz New Yorka v Southampton:
New York ..... 17. julija
St. Louis ..... 24. julija
Philadelphia ..... 7. avg.
St. Paul ..... 14. avg.
New York ..... 21. avg.
St. Louis ..... 28. avg.
Philadelphia ..... 4. sept.
St. Paul ..... 11. sept.
New York ..... 18. sept.

SEVERO NEMSKI LLOYD.

Iz New Yorka v Bremen:
Kaiser Wilh. der Grosse ..... 20. julija
Friedrich der Grosse ..... 22. julija
Kaiser Wilhelm II. ..... 27. julija
Grosser Kurfurst ..... 29. julija
Kronprinz Wilhelm ..... 3. avg.
George Washington (novi) ..... 5. avg.
Kronprinzessin Cecilie ..... 10. avg.
Bremen ..... 12. avg.
Koenigin Louise ..... 14. avg.
Prinz Friedr. Wilhelm ..... 17. avg.

FRANCOSKA PROGA.

Iz New Yorka v Havre:
La Touraine ..... 15. julija
La Bretagne ..... 22. julija
La Lorraine ..... 29. julija
La Savoie ..... 5. avg.
La Touraine ..... 12. avg.
La Bretagne ..... 19. avg.
La Lorraine ..... 26. avg.
La Touraine ..... 2. sept.
La Provence ..... 9. sept.
La Savoie ..... 16. sept.
La Lorraine ..... 23. sept.

WHITE STAR PROGA.

Iz New Yorka v Southampton:
Adriatic ..... 21. julija
Majestic ..... 28. julija
Oceanic ..... 4. avg.
Teutonic ..... 11. avg.
Adriatic ..... 18. avg.
Majestic ..... 25. avg.
Oceanic ..... 1. sept.
Teutonic ..... 8. sept.
Adriatic ..... 15. sept.
Majestic ..... 22. sept.

SLOVENCIM SLOVENKE, NA-

ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENJEŠI SLOVENSKE DNEVNIK!

Pozor! Slovenci Pozor!

SALON

zmodernim krogličcem.
Sveče pivo v sodičkih in buteljkah iz druge raznovrstne pijske ter različne smodke. Potniki dobe pri meni čedne prenočišče za nizko ceno.

Postrežba točna in izborna. Vsem Slovencem in drugim Slovanom se toplotno priporoča

Martin Potokar
684 So. Center Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Novoiznajdena, garantirana, sdrava Alpen Tinktura za plešaste in golobradce od kterega v 6 tednih lepi, gosti lasje, brki in brada popolnoma zrastejo. Resmatičem in trganje v rokah, nogah in križu, kakor potne noge, kurje očesa, bradovnice in omebline, vse te težave se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, se jamči \$500. Pišite takoj po cenik, kterega vam pošljem sestanaj!

JAKOB VANCIC,
P. O. Box 69, CLEVELAND, O.

VAJNO

ZA SLOVENSKE PARMERJE!
Valed zahtevne nekterih rojakov zama sopot v Ljubljani važe

pravih domačih kos,

ktere imamo sedaj v zalogi, in sicer dolga po 70 in 65 cm.

Na raspologo imamo tudi dobre BRUSILNE KAMNE (OSLE).

Ker je bilo letos vprašanje po tem blagu tako veliko, da nismo mogli izvršiti vseh naročil, svetujemo vsem onim, da se še sedaj preskrbe s tem orodjem za polletje. Glede cen pišite na:

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Niže podpisana priporočam potujočim Slovencem in Hrvatom svoj

SALOON

107-109 Greenwich St., New York City

kjer točim vedno dobro pivo, doma prečana in importirana v in a, fine likerje, ter prodajam izvrstne smodke

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvatje dobe

stanovanje in hrano

proti niski ceni. Postrežba solidna. Za obilen poset se priporoča

FRIDA von KROGE

107-109 Greenwich Street, NEW YORK, N. Y.

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA

NA PRODAJ

Dobro črno in belo vino od 25 do 45 centov galona.
Stare belo ali črno vino 50 centov galona.

Reeling 55 centov galona.
Kdo kupi manj kakor 28 galon vina, mora sam posodo plačati.
Drobnik po \$2.50 galona.
Sladki mošt 24 stekl. \$5.00.
Novo vino od leta 1908 ima posebno nizko ceno.
Pri večjem naročilu dam popust.

Z poštovanjem
STEPHEN JAKSE,
Crockett, Contra Costa Co., California.

ZA VSEBINO TUJIH OGLASOV

NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

PRINCE REALTY CO.,
59 Nassau Street, New York City.

FEVA IN NAJSTAREJŠA SLOV. NOTARSKA pisarna

v Clevelandu, O.

Praj:
ANTON KLINC in FRAN RUS,

sedaj:
FRANK RUS,

6104 St. Clair Ave., N. E.

Izdelujem vsa, v notarski posol spadajoča dela, kakor: pooblastila (Vollmachten), pobotnice, dolina, odstopna, spredajna, lenitovanjaka in kupna pizma, prepise, izdajalacije, testamente, v slovenskem, hrvaškem, nemškem in angleškem jeziku; raznovrstne poroke in vojaških sodovah itd., istirjam dolgove takaj in v stari domovini ter savarujem poslopja in pohištvo proti ognju.

Dajem svete v pravnih zadevah znanj.

Za pravilno, točno in politno izdelovanje v notarsko stroko spadajočih opravil se jamči.

Pisarna je odli dan in zvečer do 9. ure odprta. Ob nedeljah vrnjenem od 9. do 12. ure dopolnoma.

FRANK RUS, javni notar.
JOS. KOEHL, vodja pisarne.
1x v ted

Brezplačno se odda 100 sloven. rodbinam.

V svrhu kolonizacije oddamo 100 lotov prvim 100 rodbinam, ktere nam pošljejo svoja prava imena in naslove ter svoto \$5 v svrhu pokrivanja prepsa. Ti loti so prosti in čisti ter vredni vsak po \$100.00 v sedanjem času. Oddamo jih, ker želimo, da bi se na njih nastanili dobri Slovenci, kteri bi lahko delali v bližnjih tovarnah. Tekom jednega leta bodo omenjeni loti vredni \$1000.00.

Mi tudi preskrbimo potrebni denar za gradnjo hiše. Skrbelo se bod tudi za slovensko cerkev. Loti se nahajajo v East Asbury Parku, N. J.

Ne opustite lepe prilike.

Pošljite money order za \$5.00 danes in mi vam pošljemo listine. Pišite:

PRINCE REALTY CO.,
59 Nassau Street, New York City.

Velika zaloga vina in žganja

Marija Grill

Prodaja belo vino po 70c galon
črno vino po 50c "

Drobnik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
ali 4 gal. (sodčke) za \$16.00

Za obilno naročje se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Zdravju

najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmelca. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Travnikarju 6102 St. Clair Ave. N. E. kateri vam drage volje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Največja in najstarejša hranilnica na Kranjskem.

Kranjska hranilnica v Ljubljani

(KNAPLOVE ULICE št. 9)
Ustanovljena leta 1820.

sprejema vloge in jih obrestuje po 4 odstotke ter plačuje rentni davek sama.

Hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1907. blizo 68 milijon. kron.

Rezervni zakladi znašajo 9,373.077 kron.

Vsega upravnega premoženja je bilo glasom zadnjega računskega skepa okoli 82.000.000 kron,

in sicer znašajo med drugimi

Zemljiščno zavarovane terjatve ..... 37,814,374 K
Posojila občinam in korporacijam ..... 2,048,214 "
Menice ..... 676,000 "
Vrednostni papirji ..... 30,028,698 "
Vrednost hiš v Ljubljani, Trstu in na Dunaju ter graščin ..... 2,926,746 "

Cisti upravni dobiček — razen vsot, ki se pridonejo rezervnim zakladom — je odložen za dobrodelne in občesnostne svrhe, državnim in podjetjem na Kranjskem. Kranjska hranilnica določila je za take namene do sedaj blizo sedem milijonov kron.

Podružnice

Spljet, Celovec

in Trst

Dejniška glavna

K 3,000,0